

A repülőverseny

Az ötödik nap.

— Junius 9. —

Az első zavartalanul szép nap. Csupa ragyogás minden, csupa biztató ígérlet, a minnek eredményeképpen tódul is kifelé az érdeklődők serege.

Kiérve azonban nagy a csalódás. Hétméteres szél fúj, s ezért senki sem akar föl szállni. A gépmadarak fészkei óvatosan behuzott ajtókkal várják a jobb időt, míg az igazgatóság aggódva figyel, lesz-e már egyszer szélcsend. Háromnegyed négykor még mindig reménytelen a helyzet. Szerencsére megérkezik József királyi herceg, s a vele járó érdeklődés egy pillanatra lecsillapítja a folyton szaporodó közönség elégedetlenségét.

A királyi herceget ismét a hangárok lakói vonzották ki ilyen korán. Széchenyi László és Sztáray Sándor grófok társaságában Engelhardt, majd Illner hangárjába sétált, a hol a rendkívüli kitartásáról híres osztrák aviatikus apróra elmagyarázta Etrich-monoplánjának egész konstrukcióját. Innen Chavez és Paulhan urakhoz tért be a fenséges ur, végül Wienzier Antoinette-Albatrosában gyönyörködött.

E közben Illner a gyorsasági és magassági versenyre nevez, de a kedvezőtlen idő miatt csakhamar lemondja ezt, mint már előzőleg lemondta az óvással megtámadott győri utazási versenyt. Már négy óra is elmúlt, enyhült is valamennyire a szél, tömöttebbek is lesznek a sorok, esőnek se híre, se hamva, de még senki sem mozgolódik a hangárok körül. Félőtkor nyílik csak meg Wagner monoplánja előtt a nagy kapu, s már startol is a fáradhatatlan, ügyességben is elsőrendű német aernauta. De, úgy látszik, odafenn még mindig erős szelek járnak, mert hamarosan újra földet érint, és elhagyja gépét az a mester is, a kit különben még a sötétség sem zavar időtartamra pályázó keringéseiben.

Most hosszú szünet teszi próbára a türelmeket. De mert csakis a szárnyas emberekre nézve aggodalmas az a friss áramlat, mely a tribünök oszlopai között suhog végig, a diszes, és így, a tizkoronás közönség beözönlése nélkül is nagy közönség sétára kél. Apró csoportok képződnek, és ozsonnához ül az éhesebb rész. Fogy a harmatos eper, a hüsen habzó pezsgő, és más csemege. A páholyok körül legelsőnek a megkomolyodott Szápáry Pál gróf tűnik elénk, a ki a felesége társaságában lévő, idegennek látszó hölgyet mulattatja. Trautenberg grófné, a fiatal Windischgratz hercegné, Zeykné Bethlen Tima

elegáns, közszeretnek örvendő alakját, — még egyik versenyen sem láttuk a minden magyar vállalkozást oly lelkesen támogató főúri hölgyet. Jekelfalussy Zoltánné is ott volt bájos fiatal leányával, de a nevesebb politikuskaink igazán kevésbé voltak képviselve. Vagy nagyon elbujtak.

Feltűnően sok volt ma az egyenruha, különösen sok huszár és vezérkari tiszt. Csupa fiatal párocska zsongott a korlátok között, aggodalmasan pillantgatva a hangárok felé. Néhány roskadt generális oldalán kecses fiatal asszonyok dobogtatták meg az irigy szíveket, — a mit csak az ellensúlyozott, hogy magyar szót ebből az irányból senki sem hallott. Azt mondhatjuk, hogy az egész aviatikai telepen József királyi herceg volt az egyetlen nagyragu tiszt, a ki magyarul beszélt, talán még abban is, a ki magyarul érez...

A fenséges ur ma egészen az aviatika lázában égett. A zsüri tagjai közé vegyülve, vidáman elbeszélgetett az urakkal, majd maga is fölment a zsüripáholyba és onnan kísérte élénk figyelemmel az összes mozzanatot.

Már félhat. Andrassy Géza gróf körül egész kis mágnes-gyűrű támad, a kik nyilván azt akarják tudni, hogy nem jöttek-e ki hiába. A többiek nem tudnak mit kezdeni ezzel a szép idővel és üres pályával. Benn az irodában türel-

Megnyílt az aviatikai osztály.

A versenyek alkalmával az összes aviatikai alkatrészek raktáron tartódnak.

Elsőragu légszavak (Hélice normale), favázak, szövetek, Pogon-gyertyák, futókerekek, olaj, benzín, a cumulafor-fölfés, aszfalos- és gépműhely.

Bárdi Garage

VI. ker., Mozsár-utca 9. sz.

metlenül és idegesen rágódnak az intézők azon a nagy óvatosságon, mellyel a résztvevők nevezéseiket kezelik. Már-már azt kell hinnünk, hogy mindenki elvesztette a szívét, oly értelmellen ez a nagy csönd a fokozatosan elcsitult, fellegtelen, napsugaras idővel szemben.

Megindul hát a szemlélődés, a kritika. Fontenay vikontesz vonul el a tribünök előtt, gyönyörű párisi pasztell-rózsaszín kosztümjében, és minden szem gyönyörködve pihen meg rajta. Majd Fedák Sári jön az ő álmatag tekintetével, két ismeretlen szépség érdeklődést keltő kíséretében. Néhány modern aljat látunk, a melyek már szinte túlságosan indiskrétek, és egy pár olyan szenzációsan vidéki összeállítást, hogy inkább excentrikusak, mint izlésesek. Az arisztokrácia hölgyei a rendesnél jobban kiöltözködtek, nyáriasabban, szinesebben. Mégis az egész összeállításukon az a bizonyos jóleső mérséklet vonult át, a mit csak századok téltensége, századok izlésben való tökéletesedése olt egyes rétegekbe.

Mind türelmetlenebbé válik azonban a perceről-percre szaporodó közönség. Ha soká tart még ez a reménytelenség, még fölkerednek az unalom elől. Ekkor azonban mégis csak leesik a fehér zászló, és vigan száll föl a csucsra a piros. Talán mégis lesz hát valami, mert Kinet biplánja és Wagner egyese jelenik meg a színen,

de minthogy előkészületét még nem tesznek a starthoz, úgy vesszük őket csupán, mint megnyitító ígérletet.

Háromnegyed hatkor Illner az megint, a ki megmenti az ötödik nap már-már letört becsületét. Startol, és már fönn is van impozáns vászongalambja vagy 10—20 méter magasan.

Mindjárt utána egymásután nevez Kinet, Engelhardt, Frey André, Chavez, Latham, Wagner, Paulhan és Paul. De egyelőre csakis Illner van még a föld felett, sőt emelkedik, a mai nap

Robert Gyula

bluz- és pongyola-különlegességek

Budapest,

IV., Váci-utca 13. sz.

magassági díját szándékozván hazavinni. Az idő még mindig nem látszik kedvezőnek, de a kitűnő osztrák légember nem keresi a kifogást, hanem merész hidegvérűséggel igyekszik mind magasabba.

Hat órára végre végképp megcsillapodnak a felsőbb régiók, és ekkor egymásután röppen föl Kinet, Wagner, Latham. Elindulásukat, különösen pedig Illner köreit a tribünök fölött lelkesen megtapsolja a közönség, melyet mind eddig sem ilyen derűsen, sem ilyen tapsra hangoltan nem volt alkalmunk látni. Jobboldalt ezalatt vagy három vonat fut el a pályatest mellett, melyeknek utasai mintegy páholyból élvezhették Illner és Latham érdekfeszítő kergetőzését. Nemsokára Chavez is utánuk ered nehézkes nagy biplánján, de Lathamot baleset éri, és ez megzavarja a képet. Szerencsére nem komoly a baj, a fiatal műkedvelő mester épen száll ki a sulyosan sérült gépből.

Most Rougier indul, majd Paul. Közben azonban Gotterhalte nélkül váratlanul a királyi hercegasszony vonul át a közönség sorain, hogy a zsüripáholyban gukkerező fenséges urat üdvözölje. Sokan már csak akkor veszik észre, a mikor célhoz ér, és a páholyból lesiető urak tiszteletteljes üdvözlétére lesz figyelmessé a környezet. Kedves és meghitt kép alakul ekkor a délceg megjelenésű fenséges hölgy körül, a ki minden feszesség nélkül beszélget a hódolására idesereglett mágnes-hölgyekkel. Körülöttük a jövők-menők csoportjai kényelmesen szemügyre vehetik boldogult királynéknak unokáját, a ki sokban hasonlít felséges nagyanyjához. A kis királyi hercegek ezalatt az udvari páholyból figyelik Illner bravuros emelkedését

Repüljön be saját érdekében

és tekintse meg teljes kiállításban levő raktáramat: I. rendű női- és férfiposztók, gyapju ruhakelmék. vásznak stb. hallatlan olcsó árak.

GERGELY posztó és szövet nagy raktár Budapest, IV., Koronaherceg-u. 3. az udvarban jobbra.

és Kratochwill százados magyarázatai mellett kíváncsi pillantásokat vetnek a hangárok felé.

Ezalatt Illneren kívül Chavez Farman-biplánja és Frey André Sommer-biplánja szeli a levegőt. Kinet a zsüripáholy mellett igazgatja a drótjait. Nemsokára Latham is újra startol, Adorján gépe is ugrik vagy kettőt, Illner pedig lassan, egyenletesen, emelkedik tovább. Mintha már le sem akarna szállani, olyan kényelmesen ödög a magasban, kecses Galambjából alig sasmadárnyi nagyságot mutatva bámulóinak.

Levélpapírosokat
Látképeslapokat és
Emléktárgyakat
nagy választékban tart

Rigler József Ede

:: papírneműgyár részvénytársaság ::

BUDAPEST, { V., Erzsébet-tér 19. sz.
IV., Egyetem-tér 5-6.
VI., Rózsa-utca 55. sz.

grófné ozsonnázik amott. Hédervárné grófné az ő érdekes és izléses pasztell-lila lebernyegében Széchenyi Hanna és Alice grófnők páholyából nézi a tarka képet, míg Széchenyiné Andrassy Ilona grófné, Hadik Sándorné grófné és egy sereg lovag kissé unottan várja a folytatást. Nehezen nélkülözzük Batthyány Lajosné grófné

FODOR JÓZSEF cs. és kir. udvari butorgyár BUDAPEST, IV., Keckeméti-utca 6.

NEW-YORK KÁVÉHÁZ

a világ legelső kávéháza.

The first coffehouse in the World.

Le premier café du monde.

Ekkor már hat különböző gép van a levegőben, melyeknek bugása és berregése egészen betölti a pályát. A közönség felvillanyozva, lázasan figyeli kedveltjeit, s a kevésbé ismerteket. Később *Chavez*, a kit a magassági díjért remélünk utra kelni, megpihen és ekkor *Frey* Andrén és *Bielovucic* kapitányon kívül már csak a kárcsu monoplánok dominálják a levegőt.

Megint változik a kép. *Engelhardt* röppen fel kettős motorú rendkívül gyors Wright-biplánján, utána *Warszalowszky* és ismét *Chavez*, hogy, a mint hirlik, leverje *Illner* mai 417 méteres magassági eredményét. *Horváth* is futkározni próbál. *Kinet* is odahagyja a zsűri-páholy árnyékát és most már hét gép bug a fejünk fölött, tarkán keringözve. Mikor erre *Rougier* is társai közé rebben, a meglegedett és kielégített kíváncsiság halk moraja suhan át a közönségen, a mely azt sem tudja, merre kapja a fejét. Egymás fölött és egymás mellett kattog, forog a légesavar és nyugodtan, józanul kormányoznak a kiváló pilóták.

Egyszerre rémülten zug föl a tömeg. *Frey* André biplánja nem látszik engedelmessé válni többé. Fékevesztetten ront neki a tiz koronás tribün közönségének, a mely még észbe sem kaphat, alig menekülhet, mikor már ekkor irtózatoss recsenéssel a tömött sorok közé zuhan *aeronauta és gépjé*. Örült kavarodás támadt a szerencsétlenség körül, melyről alább részletesen beszámolunk. Itt csak annyit, hogy *hat sebesült maradt a gép roncsai alatt*, ezek közül *kettőnek állapota veszedelmes*. Maga a fiatal aviatikus nem sérült meg, de gépe egészen ösz-

A REPÜLŐVERSENYRE

Budapestre érkező idegenek kellemes falálkozóhelye

Kaszás Lajos vendéglője VII., Rákóczi-ut 44.

Elegáns étkező-tere, díszes kerthelyiség.

szetörött. Sokáig nem tudott elpihenni az izgalom, bár a mentők azonnal kötéssel látták el a sebesülteket *Dollinger* tanár és *Kosztka* főorvos asszisztálásával.

Észre sem vették a felizgult csoportok, hogy *Bielovucic kapitány biplánja is lezuhant*. A kapitány nem sérült meg, de gépe alaposan megrongálódott.

Illner és *Wagner* nyugodtan kereng tovább, *Chavez*, *Rougier* leszáll. Esteledik. Főuraink gavallérosan följárnják autóikat a sebesültek gyors hazaszállítására és már-már készülődünk, a mikor *Jullerot* és *Alfréd Frey* ügyes szárnyalása visszavon a helyünkre. De ez már nem tarthat soká, itt az est és *Wagner* bugása mellett kikí siet a kocsijához. Még megtapsoljuk lelkesen a hazatérő *Illnert*, hálásan nézünk a sebesültektől visszatérő királyi hercegi párra, azután vége ennek a napnak is. Ha három esés, közte egy súlyosabb jelentőségű, bele nem zavar, ez a nap lett volna a legszebb az összes eddigiek között.

A verseny.

Ma izgalmas, sőt katasztrófával súlyosított napja volt a repülőversenynek. A szerencsétlenségről

ROYALORFEUM

ERZSÉBET-KÖRUT 31 TELEFON 110-22

Egyetlen városi mulatóhely.
Minden este 8 1/2 órakor
a szenzációs új júniusi műsor.

Fritz Grünbaum és
Carli Nagelmüller

Uj bohózatok!

Schlesinger bácsi mint aviatikus.

Pepita Muki, Little Taté
és az összes elsőrangú új attrakciók.

alább számolunk be, itt a verseny lefolyását ismertjük.

Érdekes kezdetet ígért a program. A bécsujhelyi *Illner*, a ki *Etrich*-monoplánján bravuros repüléseket végzett már, nevezett a győri utazási versenyre. Félhárom és három óra között kellett indulnia, hogy a kitűzött öt órán belül még a versenynap befejezése előtt visszatérhessen a rákosi mezőre. Az indulás hírére már jó korán nagy közönség gyűlt össze.

Illner félhárom előtt érkezett a repülőtérre a feleségével s rögtön gépének kipróbálásához fogott, a miben segítségére volt *Etrich* gyáros is. Ekkor még ötméteres szél lobogtatta a zászlókat. *Illner* azonban mégis startolni akart, bár többen igyekeztek eltéríteni szándékától, mert nyugatról fenyegető felhők közeledtek. A szél még csak erősödött, a mire *Illner* lemondta az utat, mert jobbekeze, a mely minapi bécsujhelyi bukásakor megsérült, még nem elég erős arra, hogy a szeles időben a kormányval megbirkózzék.

Hosszu szünet következett, mert a szél ereje nem akart csökkenni. Csak a német *Wagner* röppent föl néhány száz méterre, de monoplánját lenyomta a szél s kénytelen volt leszállani. A közönség a szünet alatt egyre nőtt. A mióta a repülőverseny megkezdődött, még nem volt oly nagy publikum künn a repülőtéren, mint ma. Az összes tribünökön és állóhelyeken 60—70 ezer ember volt együtt. A husz-koronás tribünnek különösen elegáns közönsége volt s a nyári divat százféle változékában lehetett gyönyörködni.

Mielőtt nyaralóba megyünk :: vagy elutazunk ::

helyezzük biztonságba értékpapírjainkat, ékszereinket, biztosítási kötvényeinket és egyéb okmányainkat

A „HERMES” Magyar Általános Váltóüzlet R.-t.

Budapest, Hermes-úvar, IV., Koronaherceg-u. 5. sz.
rendelkezésre bocsátja e célra — esetleg csak nyáron át is — a tűz- és betörésmentes, vasbeton-szerkezettel, ujjonnan épített

SAFE-DEPOSIT

helyiségeiben levő pénztárfiókokat a fül saját zára mellett. Nagyobb terjedelmű bőröndök vagy ládák is elfogadhatnak nyáron át megőrzésre a helyiségben. A bérletfeleknek a szelvények lefajtása és sorsolások ellenőrzése céljából modern berendezésű dolgozó-fülkék állnak rendelkezésre.

Bérleti, illetőleg megőrzési díj 16 kor-tól kezdve egy egész évre.

Külföldi pénznemeket, valamint a bel- és külföldi fürdőhelyekre és városokra szóló hiteleveléseket a legelőszöb feltételek mellett engedünk át.

Takarékbetéteket a legkedvezőbb kamatláb mellett kamatoztatunk.

József királyi herceg délután négy órakor, felesége és fia egy órával később jelent meg a versenyterén. A fenséges ur ma is ellátogatott *Széchenyi* László gróf és *Sztáray* Sándor gróf társaságában több hangárba.

Mivel még nem látott *Wright*-féle gépet, először *Engelhard* német kapitányhoz tér be. Nagyhirű aviatikus, a ki kora tavasszal Svájcban, a st.-mórici tó fölött röpködött a tenger színe fölött hatezer lábnyi magasságban. (Valódi magassága természetesen csak tiz-husz méter volt.) *Engelhard* apróra elmagyarázta a hatalmas biplán egész szerkezetét.

A királyi herceg azután *Chavez* és *Paulhan* kettős hangárjába ment s miután gratulált az előbbinek tegnapi szép magassági rekordjához, a világhírű francia pilótához fordult s elbeszélgetett vele londonmanchesteri utjáról. Megkérdezte *Paulhan*tól, vajjon vállalkozik-e a győri utra. Igenlő válasza után szerencsét kívánt neki az utazási versenyre.

Itt kifejezte azt az óhaját, hogy ifju *Tolnay* Lajost, az Aero-Klub igazgatóját és a repülőverseny egyik legfőbb vezetőjét szeretné megismerni. *Tolnay*t odahívták s a királyi herceg melegen gratulált neki a repülőverseny sikeréért.

A fenséges ur még *Etrich* hangárjában tett látogatást s ott elbeszélgetett a gyárossal és *Illner* pilótával, a kiknek örömét fejezte ki, hogy az osztrák gépek olyan sikeresen vesznek részt a versenyben. Megkérdezte *Illnert*től, mikor megy a győri utra. Azt felelte az aviatikus, hogy a legelső szép napon pályázik a nagy díjra.

RIVOLI fényképészeti és festészeti műterem

VII., Rákóczi-ut 30.

Az uzsonnázás ideje is elmúlt már, a mikor végre kevéssel hat óra előtt szélcsendes lett az idő s megkezdődött a verseny. Elsőnek *Illner* szökkent föl a földről s 5 óra 53 perctől 6 óra 38 percig maradt a levegőben. Már a második fordulónál száz méteres magasságot ért el, de azért egyre fölebb hágott és néhány perccel később már háromszáz-négyszáz méternyire volt a tér fölött. Fenségesen uszott a levegő kékségében a monoplán, a mely kiterjesztett szárnyával olyannak látszott a magasságban, mint a kiterjesztett szárnyú sas, a mely prédájára les.

Minden körfordulásnál a közönség feje fölé kormányozta gépét, de azért még a gyöngébb szívűek sem féltek attól, hogy rájuk talál zuhanni, olyan nyugodtan, biztosan, billenés nélkül szálldogált. Pedig ezzel vétett a rendőri szabályok ellen. *Boda* Dezső dr. főkapitány ki is jelentette, még a mikor *Illner* a levegőben hámultatta magát, hogy ezért a veszedelmes produkcióért érzékenyen meg fogja bírságotlani az osztrák pilótát. Ez a szigorúság helyén is való, mert a következő percek igazolták a főkapitány elhatározását, a mikor *Frey* André biplánja rázúliant a közönségre.

Illner azonban mit sem tudott ott fönn arról, hogy a mai utjáért nemcsak taps és éljen várja, hanem a rendőri ítélet is. Csak tovább keringett a szédítő magasban, míg végre szép csavarvonalban leereszkedett husz méternyire a föld színe fölé, azután még vagy fél óráig röpködött. Már sötétedett, a mikor földet ért. Riadó éljenzéssel fogadták a talpra ugró

Kedves emléket vesz az, a ki 1 üveg sásliliom parfümöt visz haza 4.50 fillérért.

LUX MIHÁLY drogeria-, vegy- és illatszer-üzlet Budapesten, IV., Múzeum-körut 7. sz.

Illnert, a kit felesége fogadott. A házaspár összecsokolóztott.

— Nyolc óráig a levegőben maradtam volna, de valami recsegést hallottam a motoromban s ezért leszálltam. No meg fájó kezem sem igen győzte már, a kormányzást — mondotta munkatársunknak.

Illnerrel csaknem egyidőben, 5 óra 55 perckor startolt a bámulatosan szívós *Wagner*, a ki egyforma magasságban (12 méter) szédítő kerengéssel több mint két óráig repült. Csak az ágyu dördülésére, a mely a verseny végét jelelti, szállt le a földre.

Kinet ma nem volt jó formában. Két ízben is fölszállt biplánján, de mindkét alkalommal csak

Weszely István

sport-ujdonságok üzlete kirakatát IV. ker., Váci-utca 9. sz., tessék megnézni!

Gyermekek öröme:

Repülőverseny emléktárgyak:

Latham, Grade, Demoiselle, Bleriot repülőgép kis modellek

Repülőgép modell alkatrészek.

Székely

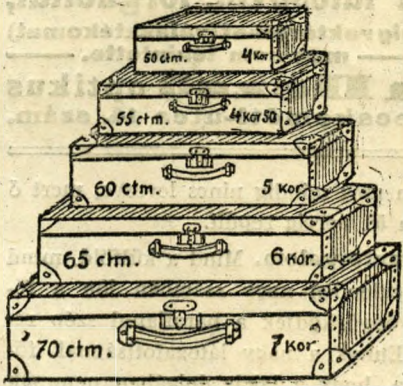
bőröndös

Budapest, VII.,
Rákóczi-ut 4.

Kizárólagos készít-
ményű bőröndjei

legkötönyöbnek.

Árjegyzék ingyen.

10—15 percig szelte a levegőget. Egy-két percig röp-
ködték még: Engelhardt, Paul és Rougier.

Latham, ez a szimpatikus angol-francia avia-
tikus, ma kétszer is uszott a levegőben csónakszerű
gépén, de határozottan üldözi a balsors a budapesti
pályán. Először csak öt percig röpült, másodszer
hat percig. Félhét volt, a mikor másodszer startolt,
hogy elfogja a négyszáz méter magasban járó Illnert.
Két kört csodaszép sima repüléssel tett meg. Mint a
nyilvessző hasította a levegőt, de nem jutott ötven
méternél magasabbra. A második pillanál, a ver-
senytér vége felé járt s a fordulónál leereszkedett
tizenöt méternyire, miután észrevette, hogy motora
még mindig nem funkcionál tökéletesen. Ez volt a
szerencséje, mert a következő pillanatban rémült ki-
áltás zúgott végig a közönség sorain:

— Latham lezuhant!

A hosszutestű gépmadár hirtelen leesett a
földre. Mentők, lovasrendőrök, automobilos verseny-
intézők siettek a baleset helyére. A mire a segítő had
oda érkezett, Latham már talpon volt és ugyancsak
fujta a füstöt, hogy hidegvérét bizonyítsa.

— Mi történt, hogy történt? — kérdezték.

— Motorom gyújtókábelje kiégett s e miatt
hirtelen megállott a motor. Monoplánom természet-
esen erőszakosan ért földet. Én ki sem estem az
üléshől.

Az aeroplán alsó váza egészen összetört, de

Menyasszonyi kelengye 15 kor, havi
12 előleges
részletben 180 koronáért a legjobban szereshetők be
KUNZ ÁRUHÁZ Deák Ferenc-
utca 10. szám.

két nap alatt másikkal pótolható s így Latham már
holnapután a versenyzők közé állhat.

Még Chavez-től láttunk csodálatosan szép
repülést. Farman-gépén háromszáz méternél maga-
sabbra emelkedett, azután hirtelen lejtőn leszállott.
Frey Alfréd is megpróbálkozott az utolsó percek-
ben, hogy elvitassa Illner elől a magassági napidíjat,
de csak 170 méter magasra jutott föl.

A mai nap eredménye.

Időtartam-verseny. 1. Wagner, 2 óra 2 perc
42 másodperc. 2. Illner, 1 óra 45 perc 40 másod-
perc. 3. Frey André 43 perc 54 másodperc.

Távolsági verseny. 1. Wagner 137 kilomé-
ter 385 méter. 2. Illner 63 kilométer 80 méter. (Szá-
mos kört elvesztett, miután eleinte magasságra re-
pült és így a pályán belül repült.) 3. Frey André 40
kilométer 850 méter.

Gyorsasági verseny. 1. Illner, 8 perc 43.3
másodperc 10 kilométerre, vagyis óránként 68.70

kilométer: 2. Wagner, 8 perc 47.8 másodperc,
vagyis óránként 68.21 kilométer. 3. Jullerof, 9 perc
10 másodperc.

Magassági verseny. 1. Illner, 417 méter. 2.
Chavez, 311 méter. 3. Frey Alfréd 170 méter.

Katasztrófa a versenytéren.

— A közönség közé zuhant aeroplán. —

Szerencsétlen esemény döbentette meg
ma estefelé a közönséget, a mely addig a pom-
pás, kellemes időben igazi gyönyörűséget talált
a levegő hőseinek versengésében. Frey André,
ez a kiváló francia pilóta, a ki Voisin-féle bip-
lánján tegnap bizonyította be az aviatikára való
rátermettségét, mert negyvenhat perces repülést
végzett — ma lezuhant a tizkoronás tribün
előtt az összezúfolt közönség fejére. Magának
Freynek semmi baja sem történt, mert ügyesen
kiugrott a gépből a földre, de az aeroplán hat
embert megsebesített, közülök kettőt veszedel-
mesen.

Hat óra után tizenegy perccel startolt ma
Frey és a hozzáértők is megbámulták szép re-
pülését. Már több mint háromnegyed órája
keringett a levegőben, a mikor vezetés útja a
tizkoronás tribün elé sodorta. Ott egymagas-
ságba került Illner gépével. Hogy kikerülhesse,
a sétálólhely korlátjához közel akart elmenni.
Ezért erősen megrántotta a fordulást végző

SEMLER J.

császár és kir.

udv. szállító

Budapest, Deák Ferenc-utca és Bécsi-utca sarok.

Raktárra érkeztek a legújabb angol gyapjuszövetek, alpaca
lűszterek, vásznak, angol plaidok, gyapjú aeroplán szí-
nekben. — Minták kivanatra.

oldalkormányt, a mely erre a rándításra eltö-
rött. Frey rögtön észrevette, hogy a következő
pillanatban a közönség közé veti az aeroplánt
a repülés sodra. Gépe ekkor csak 4—5 méter
magasan járt. Nem vesztette el hidegvérét s az
első pillanatban a közönség biztosságával törö-
dött. Mindkét kezével távoztást intett a közön-
ségnek, s rájuk is kiáltott, hogy meneküljenek.
A korlátok feküdt tömeg riadtan rebent szét,
de a tolokodásban számosan nem bírtak elmoz-
dulni helyükből. Némelyek a földre feküdtek s
ezeknek nem is történt bajuk.

Frey, nehogy nagyobb legyen a baj, a maga
élete kockáztatásával egyenesen a szeges dróttal
elkerített korlátnak vitte a gépet, a mely óriás
dördüléssel csapódott oda s teljesen összetört.
Az utolsó pillanatban Frey leugrott gépéről s
ezzel megmenekült. Sikoltozás, jajgatás hallat-
szott s a versenyter egész közönsége a szeren-

csétlenség helyére tódult. Rendőrök vették körül
a lebukott biplánt, mentők érkeztek gyors auto-
mobilon.

A földön több sebesült feküdt vérében.
Ezeket fölszedték s hordozható ágyon bevitték

Földváry Imre

férfidivat-, fehérnemű-
és kalap-raktárai

Főüzlet: BUDAPEST VIII., Rákóczi-ut 7.
Kossuth Lajos-u. 18. Árjegyzék.

őket a mentők közeli állomásának tökéletesen
berendezett operációs szobájába.

Ott Boross dr., Sebők dr., Fiala dr., Erdős
dr., valamint Dollinger egyetemi tanár rögtön
ellátták az első segítséggel a sebesülteket. Alig
kezdtek meg embermentő dolgukat az orvosok,
benyitott a műtőszobába Augustus királyi her-
cegasszony, a ki, mint ismeretes, Herczel tanár
sebészeti klinikáján elvégezte a múlt év tava-
szán az ápolónői kurzust. Drága rózsaszínű to-
vaszi toalettjét föláldozva, segített a sebesültek
bekötözésében, miközben véres lett a ruhája s
vigasztaló szavakat intézett hozzájuk.

József királyi herceg ezalatt künn várako-
zott s részvétellel hallgatta meg Boda Dezső fő-
kapitány jelentését. A főkapitány elmondotta a
fenséges urnak, hogy ha az aviatikusok meg-
tartották volna a versenyszabályokat, s nem
repülének a közönség fölé, ilyen szerencsétlen-
ség nem is történhetnék. Szigorú vizsgálatot
ígért s annyit máris mondott, hogy Illnert teg-
nap és mai repüléséért kemény ítélettel fogja
sújtani, valamint Frey ellen is megindítják a
vizsgálatot.

A mentőkocsik egymásután szállítják el a
sebesülteket, a kiknek névsora a következő:

1. Schmidt Jenő főhadnagy felesége. Zu-
zódást szenvedett jobb alsó lábszárán, két kar-
ján, a fején, s az agyarázkódás tünetei mutat-
koznak rajta, állapota veszedelmes. Dollinger
tanár klinikájára szállították.

2. Rásó Lajos dr. ügyvéd (lakik a Kigyó-
utca 2. számú házában). Bal kulcsontja törött
el. Andrassy Géza gróf a maga automobilján
házaszállította a lakására.

3. Kneffel Ede főhadnagy (Lajos-utca 22.)
Sulyos zuzódást szenvedett a jobb térdén. Kardja
egészen elgörbült, a mint a gép valamelyik része
rázuhant.

4. Kneffel Edéné. Számos zuzott sebe van,
Mindkettőjüket a lakásukra vitték.

5. Baumfeld Ámin galaci malomtisztví-
selő, a ki egyenesen a verseny látására jött Ro-
mániából Budapestre. Több zuzódás van a
testén.

6. Ifju Horváth Sándor festőnagykeres-
kedő (lakik a Vas-utca 7. száma alatt) súlyosan
megsérült a fején. A gép leszakította a félfülét,
állkapcsát eltörte.

7. Ifju Horváth Sándorné sérülése a leg-
veszedelmesebb. Eltörött a kulcsontja és ge-
rincoszloptörést is szenvedett, a mit az bizonyít,
hogy balkarja egészen megbénult.

Tragikus ennek a fiatal házaspárnak a
sorsa. Alig egy éve volt az esküvőjük. A szép
szőke asszony, a ki pompás fehér toalettet öltött
a mai szép napra, vidáman beszélgetett éppen
a férjével, a mikor hirtelen lecsapott rájuk a
váratlan veszedelem.

Valószínű, hogy még néhány ember meg-
sebesült jelentéktelenül, a kik azonban az ijedt-
ségtől szertefutottak.

A katasztrófa után Boda Dezső dr. főka-
pitány rögtön intézkedett, hogy az eset szemtanuit
és Frey André aviatikust kihallgassák.

A verseny intézősége is sürgős ülésre hivia
össze a sportbizottságot, a mely kilenc órakor a
versenyterti igazgatósági épületben ült össze. A
bizottság kihallgatta a sportbiztosokat, a kiknek
hivatalból figyelniök kellett az aeroplánok utját
s a kihallgatásokról fölvett jegyzőkönyv alapján
megállapította, hogy a szerencsétlenségért senkit
sem terhel felelősség. A katasztrófa oka valószí-
nűen Frey gépének valami defektusában kére-
sendő.

Érdekes, hogy Latham, a ki figyelemmel
kísérte Frey repülését, azt állítja, hogy Illner

Sportképkiallítás

Winkle Nándor

műkereskedésében, IV., Váci-utca 2. szám.

Racing, Hunting, Caching, Shutina, Polo etc.

HELIOS automobilforgalmi

részvény-társaság.

Budapest, V., Bálvány-utca 12. sz.

Montigny gróf és Croquet igazgatók
vezetése alatt

aviatikai osztály.

Blériot, Voisin, Farman repülőgépek.

RENAULT, OPEL, automobilgyár és BÜSSING-
teherautomobilok kizárólagos vezérképviselete.

Telefon: 91-57. és 73-65.

AVIATEUR—AVIATIKUS KERINGŐ Irta: P. Nagy Albert
 ára 1 kor. 30 fillér.
 megjelent és kapható **Rozsnyai Károly** könyv- és zenemű-kereskedésében:
Budapest, Múzeum-körút 15. szám.
 Ingyen-árjegyzékek: szépirodalmi művekről, zongora-, hegedű-, orgona- és harmónium-kottákról, a zeneakadémiai tananyagáról.

oly közel ment el Frey mellett, hogy az így keletkezett légörvény csapta földhöz a biplánt.

A rendőri sajtóiroda éjjel a következő jelentést adta ki a katasztrófáról:

Boda Dezső főkapitány már több ízben, így ma Illner repülésekor is figyelmeztette a zsűrit, hogy az aviatikusoknak a közönség fölött közvetlen közelben való repülése szabályellenes és kérte a zsűrit, hogy a szabály ellen vétő versenyzőt büntesse meg. Károlyi Gyula gróf a zsűri nevében ezt meg is ígérte. A főkapitány felszólalásának azonban nem lett fogantatja, mert ma este hét órakor Frey André aviatikus a közönségre zuhant. Frey 11-es számú gépével a fiz koronás hely közönségére esett és a gép szárnya többeket megsebesített. Megsérültek: Horváth Jenő kereskedő és neje (laknak Vas-utca 7. szám alatt). A kereskedőnek egyik fülét szakította le a gép, feleségének a jobb kulcsosontja törött el és belső sérüléseket is szenvedett. Lakásukon ápolják őket. Jelentéktelenül megsérült Rásó Lajos dr. ügyvéd (lakik a Kigó-utca 2. száma alatt), továbbá Kneffel Ede főhadnagy és felesége (Lajos-utca 52.), a két utóbbit lakásukon ápolják. Schmidt Jenő főhadnagy a felesége a fején sérült meg, azonfelül zúzódásokat is szenvedett, úgy hogy a Dollinger-klinikára kellett szállítani, honnan este tíz órakor férje kívánságára a Fő-ut 75. számú lakására vitték.

A szerencsétlenség után a főkapitány utasítására Nagy Károly dr. rendőrkapitány rögtön kihallgatta Frey André-t, a ki a következőket adta elő:

— A balesetről ő nem tehet. Illner Károly meg nem engedett módon az ő légkörébe került, emiatt nyomódott le a gépe, hasztalan kormányzott, a légnyomásból kimenekedni nem tudott. Az tehát, hogy lezuhant, nem az ő hibája, hanem Illneré.

A rendőrség Frey és Illner ellen megindította a vizsgálatot.

A repülőverseny intézősége a következő sorokat teszi közzé:

Az aviatikai verseny rendezőbizottsága már a versenyek megkezdése előtt közölte a résztvevő aviatikusokkal a verseny szabályzatait, a melyeknek egyik pontja megtiltja, hogy repülőgépeikkel a közönség részére föntartott helyek fölött repüljenek el. A ma délután történt balesetre való tekintettel a rendezőbizottság újból fölhiúta a versenyen résztvevők figyelmét erre a tilalomra, melynek megszegése esetén megvonja tőlük a további versenyeken való részvétel jogát. A közönség tehát teljes biztonságban foglalhatja el helyeit, a hol a megtelt szigorú óvintézkedések után semminemű veszedelem nem fenyegeti többé. A mai sajnálatos baleset áldozatai a verseny intézősége részéről megfelelő anyagi kártalanításban fognak részesülni.

AVIATIKAI HIREK.

— **A Lebaudy próbautja.** Bécsből jelentik nekünk: A Lebaudy-féle kormányozható léghajó ma reggel ötödfél órakor újra felszállt. Az volt a cél, hogy a léghajóval ezeröttszáz méter magasságot érjenek el. Azonban a kedvezőtlen időjárás és az erős szél miatt a léghajó csak négyszáz méter magasságba tudott följutni. A Lebaudy negyed hatkor simán leszállt a léghajócsarnok elé. — **Fisamendi** tudósítónk táviratozza: A Lebaudy-nak mai kétezer méterre hirdett magassági próbája nagy kudarccal végződött. A léghajó 5 óra 21 perctől 5 óra 54 percig manőverezett, de csak 300 méternyire birt emelkedni szélcsendben.

Legjobb férfi- és gyermekruha bevásárlási forrás ::

Kohn Heilmann és Fiai

os. és kir. udv. szállítóknál

Budapest, IV. kerület, Károly-körút 12.

— **A győri ut.** A repülőversenynek legérdekesebb része az utazási verseny, a melyért összesen 200.000 korona jutalom jár. E versenyt tudvalevőleg eddig csak Pischof igyekezett megnyerni, vállalkozása azonban a viharos időjárás miatt nem sikerült. Legközelebb újra elindulnak a pálmáért egyszerre hárman és pedig Paulhan francia sampion, Engelhard német kapitány és Pischof, az osztrákok kedveltje, a ki reméli, hogy második kísérlete eredménnyel jár. Az aviatikusnak Győrre csak egyszer szabad leszállania. Győrben jelentkeznie kell a sportbiztosnál és az elindulástól számított öt órán belül visszatérve, ismét jelentkeznie kell a repülőversenyterén a sportbizottságnál.

— **Efimov állapota.** A kedden szerencsétlenül járt Efimov orosz aviatikus nyomban a versenypályáról a mentők bevitték az István-úti szanatóriumba. Ott beszállítása után Boross Ernő dr. operatőr és Dapsy Viktor dr., a szanatórium igazgató-orvosa újra megvizsgálta. Az orvosok megállapították, hogy Efimov koponyája hátsó falán, a homlokán és a ballábán szenvedett sérülést. Ezek azonban könnyebb természetűek. Sokkal aggasztóbb volt az a körülmény, hogy Efimov a bal veséjét fájlalta. Az orvosok megállapították,

EPSTEIN — BUDAPEST. —
 VI., Andrassy-ut 40. sz.
KOBRAK cipőkülönlegességek.

ták, hogy a balvese zúzódást szenvedett és vesevérzés történt. Ez a körülmény azonnali műtétet tett szükségessé. Az operációt Boross Ernő dr. és Dapsy Viktor dr. még kedden este végre is hajtották. A műtét annyiból állott, hogy a vesét megcsapolták és eltávolították a sérülés folytán összegyülemlett vért. A beteg az operáció után megnyugodott és az éjszakát elég jól töltötte. Tegnap reggel óta javult némiképpen az állapota és az orvosok véleménye szerint öt-hat nap múlva elhagyhatja a szanatóriumot, de a budapesti közönségnek nem igen lesz már alkalmja a jeles orosz aviatikus repülésében gyönyörködni.

— **Kisdiákok a repülőversenyen.** A kisdiákokat tudvalevően június harmadikán kicsábították a versenyterre a repülőgép-kiállításra. Körülbelül huszezer kisdiák ment ki a rákosi mezőre, de kiállítás nem volt. A nagy rendtelenségben azonban számos tanuló megsébesült. A Magyar Aero-Klub most a versenyre szeretne volna kivinni csapatokban az iskolásfiukat. A tanács azonban tanult a multon, nem volt hajlandó még egyszer felelősséget vállalni s a kisdiákok csoportos kivonulását nem engedte meg.

= Magyar vonatkozású =
emléktárgyak

Albumok Budapestről

Képes levelezőlapok

Szénásy Béla

csász. és kir. udvari szállító
 ; levélpapír áruháza :

17., Ferenciek-tere 9.

(Kossuth Lajos-utcai oldal.)

— **2 óra 50 percig egy utassal.** Párisból táviratozzák: Fequant hadnagy és Marconnet kapitány egy aeroplánnal reggel 4 óra 40 perckor a chalonsi mezőn felszálltak és reggel 7 óra 30 perckor kikötöttek a vincennesi lőtérre, miután 170 kilométert tettek meg 2 óra 50 perc alatt. — A budapesti repülőversenyen oly szép eredménnyel működő Kinet

Ne vegyen látcsövet, lorgnettát,
 mig raktáromat (választékomat)
 meg nem tekintette.
Klein Dezső optikus
 Budapest, Kecskeméti-utca 14. szám.

rekordja azonban még mindig nincs leerve, mert ő egy utassal 2 óra 51 percig repült.

— **Az idegenforgalom.** Mind a külföld, mind a vidék most meglepően nagy számban jön a fővárosba, hogy gyönyörködjen a páratlanul szép repülőversenyben. Ennek a nagy látogatottságnak főképpen az az oka, hogy a lakás dolgában nemcsak hogy nincs hiány, hanem a vigadóteri középponti irodában éjjel-nappal működő lakáselhelyező-iroda, a mely még a pályaudvarokon is tart készletet, pár perc alatt kényelmes és olcsó lakást bocsát az utas rendelkezésére. De teljesen megnyugtató a helyzet a versenyterre való kimenetel dolgában is, a mennyiben a Rókus-kórháztól három percenként indulnak a kettős villamoskocsik, a melyek a forgalmat könnyen, a zsufoltság veszedelme nélkül lebonyolítják, természetesen azonkívül ugy a közúti, valamint az államvasuti kocsik is rendelkezésére állanak a közönségnek.

— **Az utas-verseny.** Most már megkezdődnek az utasokkal való fölszállások is. Pischof, Illner és Etrich már eddig nem kevesebb, mint tizennyolc utassal állapodtak meg az időpontra nézve, a kik között elsőként jelentkeztek Károlyi Imre gróf, Zichy Béla Rezső gróf, Windischgrätz herceg, Edelsheim-Gyulay Lipót gróf, Orosdy Fülöp báróné.

— **A magassági verseny.** A budapesti versenyterén eddig csak a napi magassági versenyek voltak, a melyekben főleg Illner, Chavez, Frey Alfréd, Efimov és Kinet tűntek ki. Egyik-másik szédületes magasságban volt és izgalmas látványt nyújtott, mikor a 4—500 méter magasságból hirtelen mint egy sas leesapott és a földtől 20 méternyire egy ívet írt le és csak azután szállott a földre. Ezeket a gyönyörű

Pincefelszerelési cikkek vásároljunk
NAGY IGNÁC-nál, Károly-körút 9. sz.
 Borszivattyúk, gumicsövek, rézcsapok, palackdugasztók, kupakolók, szűrőkészülékek, boros palackok, parafadugasztók, borsajtók, szőlőszűzők, orjesztő tölcéserek, faedények, permetezők nagy raktára.

repüléseket legközelebb sokkal szebb és izgalmasabb verseny követi és előrelátható, hogy a versenyzők közül egy-kettő túlhaladja az ezer méter magasságot is. Az abszolút magassági versenyben Pischof, Etrich, Rougier, Paulhan, Latham és Chavez egyszerre fognak indulni.

— **A vidéki repülőversenyek.** Azokkal a hírekkel szemben, mintha Budapesten szereplő neves aviatikusok a miting után egyes vidéki városokban vendégszerepelnének, a Magyar Aero-Klub igazgatósága kijelenti, hogy a hírek már csak azért is alaptalanok, mert a budapesti verseny befejezése után ezek az aviatikusok a párisi nagy versenyt rendező igazgatóságnál kötelesek jelentkezni. Egyetlen egynek sincs eszéágában sem vidéki kirándulást tenni. Még Montigny gróf sem vállalkozhatik már többé erre, mert a gépe teljesen összetört.

A BUDAPESTEN június hó 5-től 15-ig, esetleg június hó 20-ikáig tartó

nemzetközi repülőversenyről

cégünk készíti kizárólagos joggal

a kinematográfiai felvételt

Nagyarányu szervezetünk folytán azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a versenyter minden napi eseményeit fölvehessük és az ezt követő 48 óra múlva minden rendelőnek a jól sikerült filmet a szokásos 1 korona 20 filléres áron visszaadás kötelezettsége nélkül szállíthassuk, feltéve, hogy a rendelések nekünk idejében feladattak.

A megnyitó napról felvett képünk a következőket tartalmazza: A mentőegyesület felvonulása. — József főherceg és kíséretének érkezése. — Paulhan megjavítja a világrekordot a startolásban (6 méter 80 cm.). — Paulhan, Efimov, Kinet, Wienziers, Frey repülése, Latham balesete. Ezen képünk már ma valamennyi mozgóképszínházban látható. Ugy az egész sorozatra, mint pedig egyes filmekre szóló rendelések

Pathé Frères, Ferenc József-rakpart 17.,
 címre kéretnek.